

Nowelizacja ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy

Właśnie weszła w życie długo wyczekiwana nowelizacja ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Wydłuża ona legalny pobyt obywateli Ukrainy w RP. Do kiedy? Odpowiadamy.

Wielkimi krokami zbliża się 4 marca 2024 r., a więc dzień, do którego przepisy specjalne zawarte w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy, dawały obywatelom tego kraju, którzy legalnie wjechali do Polski lub przebywali w naszym kraju, legalny pobyt na terytorium RP. Wielu Ukraińców, korzystających z tych przepisów, a także wielu pracodawców, zatrudniających cudzoziemców zza wschodniej granicy zastanawiało się, co dalej? Właśnie weszła w życie nowelizacja ustawy specjalnej, a więc ustawa o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, która zmienia termin 4 marca 2024 r. na 30 czerwca 2024 r.

Zmiany dotyczące pobytu uchodźców

Ustawa zmieniająca wprowadziła zmianę terminu (z 4 marca 2024 r. na 30 czerwca 2024 r.) legalnego pobytu obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa. Obecnie przepis, który reguluje tę kwestię brzmi:

Jeżeli obywatel Ukrainy przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny do dnia 30 czerwca 2024 r.

Jeżeli obywatel Ukrainy posiadający Kartę Polaka opuścił Ukrainę w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., w związku z działaniami wojennymi, a następnie przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny do dnia 30 czerwca 2024 r.

Przepisy dotyczące dokumentów pobytowych

Również obywatele Ukrainy, którzy korzystają z przepisów ustawy specjalnej odnośnie posiadanych przez siebie dokumentów pobytowych lub statusów pobytowych, na mocy ustawy zmieniającej, mają wydłużony z 4 marca 2024 r. do 30 czerwca 2024 r. okres legalnego pobytu.

Warto przypomnieć, o które dokumenty i statusy chodzi w przepisach i przywołać ich znowelizowane brzmienie:

Art. 42. 3a. Jeżeli ostatni dzień okresu pobytu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy krajowej przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., okres pobytu na podstawie tej wizy oraz okres ważności tej wizy ulegają przedłużeniu z mocy prawa do dnia 30 czerwca 2024 r. W takim przypadku w dokumencie podróży obywatela Ukrainy nie umieszcza się nowej naklejki wizowej. Wiza krajowa w okresie przedłużenia okresu pobytu oraz okresu ważności nie uprawnia do przekraczania granicy.

5a. Jeżeli ostatni dzień okresu ważności zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego obywatelowi Ukrainy przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., okres ważności tego zezwolenia ulega przedłużeniu z mocy prawa do dnia 30 czerwca 2024 r.

6. Jeżeli termin do opuszczenia przez obywatela Ukrainy terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 299 ust. 6 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., ulega on przedłużeniu z mocy prawa do dnia 30 czerwca 2024 r. W okresie, na który termin został przedłużony, nie stosuje się przepisów art. 99 ust. 1 pkt 9, art. 196 ust. 1 pkt 5 oraz art. 213 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

7. Jeżeli termin dobrowolnego powrotu, o którym mowa w art. 315 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, określony w decyzji wydanej wobec obywatela Ukrainy, przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., ulega on przedłużeniu z mocy prawa do dnia 30 czerwca 2024 r. W okresie, na który termin został przedłużony, nie stosuje się przepisów art. 99 ust. 1 pkt 8, art. 196 ust. 1 pkt 4 oraz art. 213 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

8. Jeżeli ostatni dzień okresu ważności:

- 1) kart pobytu,
- 2) polskich dokumentów tożsamości cudzoziemca,
- 3) dokumentów „zgoda na pobyt tolerowany”

– wydanych obywatelom Ukrainy przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., ulega on przedłużeniu z mocy prawa do dnia 30 czerwca 2024 r.

11. Jeżeli ostatni dzień dopuszczalnego okresu pobytu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) na podstawie wizy Schengen wydanej przez organ polski,
- 2) na podstawie wizy wydanej przez inne państwo obszaru Schengen,
- 3) na podstawie dokumentu, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającego jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, z późn. zm.12) – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, str. 3, z późn. zm.), wydanego przez właściwy organ innego

państwa obszaru Schengen, albo innego dokumentu pobytowego wydanego przez organ tego państwa, uprawniającego do podróży po terytorium innych państw tego obszaru,
4) w ramach ruchu bezwizowego

– przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny do dnia 30 czerwca 2024 r.

Legalna praca w Polsce obywateli Ukrainy

Ustawa nowelizująca nie zmienia nic w kwestii legalnego zatrudnienia obywateli Ukrainy. Nadal mogą oni pracować na podstawie powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy, które pracodawca wysyła do urzędu pracy (korzystając z systemu praca.gov.pl) w ciągu 14 dni od zatrudnienia cudzoziemca. To najdogodniejsza forma zatrudnienia obywateli Ukrainy, którzy legalnie przebywają w Polsce. Jest bowiem bezpłatna i dodatkowo pracodawca może najpierw zatrudnić cudzoziemca, a dopiero później (w ciągu 14 dni) wysłać powiadomienie.

Warto dodać, że jest to jedyna możliwa forma zatrudniania cudzoziemców (obywateli Ukrainy), którzy korzystają w Polsce z ochrony czasowej na mocy ustawy specjalnej (o pomocy obywatelom Ukrainy).

Do wykonywania pracy na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi lub zezwolenia na pracę, obywatel Ukrainy potrzebuje dokumentu pobytowego, np. wizy, karty pobytu, pobytu w ramach ruchu bezwizowego, który umożliwi mu zatrudnienie na takich dokumentach (oświadczeniu lub zezwoleniu).

Źródło:

Ustawa z dnia 9 lutego 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Zielona Linia prowadzi działania informacyjne, których celem jest wspieranie osób bezrobotnych w poszukiwaniu zatrudnienia, a także propagowanie pozytywnych wzorców, mobilizujących do rozwoju czy zakładania własnych firm. Zielona Linia swoje usługi kieruje również do pracodawców, m.in. chcących zatrudnić cudzoziemców czy szukających wsparcia z urzędu pracy. Nadzór nad działalnością serwisu prowadzi Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy podlegająca pod Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej.

Wojciech Napora
Starszy Specjalista – redaktor serwisu
w.napora@zielonalinia.gov.pl
tel. 85 74 81 621

Zielona Linia
ul. Trawiasta 20B, 15-161 Białystok
www.zielonalinia.gov.pl